

Z Dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez po-
czty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie
drukem garmoni, 7 cen-
tów od wiersza — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Cześć urzędowa.

W y k a z

osób prawomocnie skazanych przez c. k. sądy wojenne w Galicyi i Krakowie w kwietniu 1865.

I. Sąd wojenny w Krakowie.

Za zbrodnię zdrady głównej. §. 58 c. k. k.

1. Witold *Lesicki* mylnie *Ludwik Rożański*, dzierżawca dóbr z Maryampola w guberni Augustowskiej, 29 l., na 6 lat ciężkiego więzienia. — 2. Waleryan *Korytko*, dyurnista w Krakowie, 41 l., na 15 lat ciężkiego więzienia.

Za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej.

§. 66 cyw. k. k.

3. Izydor *Niementowski* mylnie *Alfred Nesnard*, komisant, rodem z Francji, zamieszkały w Królestwie Polskiem, 27 l., obciążony przekroczeniem przeciw zarządzeniom publicznym z policzeniem 4 miesięcznego aresztu śledczego, na 6 miesięcy więzienia. — 4. Jerzy *Sawicki* fałszywie *Andrzej Szczudłowski*, były burmistrz w Kolbieli w Królestwie Polskiem, 26 l., obciążony przekroczeniem przeciw zarządzeniom publicznym, 3 miesięczny areszt śledczy policzony za karę. — 5. Józef *Stawikowski*, dzierżawca dóbr Skanowa, 46 l. na 4 tygodnie więzienia, w drodze łaski na 14 dni aresztu. — 6. Marcei *Zuk-Skarzewski*, właściciel dóbr Pazyzawa, 50 l., na 6 tygodnie więzienia, w drodze łaski na 3 tygodnie aresztu. — 7. Adolf *Dobrzyński*, syn właściciela dóbr Biskupice, 34 l., na 4 tygodnie więzienia, w drodze łaski na 14 dni aresztu. — 8. Waleryan *Rogowski*, aptekarz z Więckowic, 34 l. i 9. Edward *Milkowski*, pocztmistrz w Gorlicach, 32 l., każdy na 1 miesiąc więzienia. — 10. Alexander *Myśliwicz*, majster stolarski w Krakowie, 40 l., na 1 rok więzienia. — 11. Józef *Irzyk*, terminator piekarski z Czasławia, 21 l., na 14 dni więzienia. — 12. Bolesław *Długoszewski*, technik z Starego Sącza, 20 l., na 3 tygodnie więzienia. — 13. Alfred *Serafiński*, dyurnista z Wiśnicza, 27 l., całkiem uwolniony. — 14. Piotr *Terlecki*, czeladnik krawiecki w Krakowie, 38 l., obciążony zbrodnią morderstwa z powodów politycznych i przekroczeniem przeciw bezpieczeństwu własności przez kradzież, od zbrodni uwolniony z braku dowodów, za przekroczenie na 8 dni ścisłego aresztu zastrzonego 2 razowym postem. — 15. Jan Kanty *Twardzykowski*, leśniczy w Strzelcach wielkich, 46 l., na 3 tygodnie więzienia. — 16. Tomasz *Jaskulski*, proboszcz w Strzelcach wielkich, 60 l. i 17. Rozalia *Młynarczyk*, służąca w Strzelcach wielkich, 27 l., uwolnieni z braku dowodów.

Za przestępstwo przeciw publicznej spokojności i porządkowi §. 279 c. k. k.

18. Stanisław *Węgiel*, kmięć z Zelkowa, 40 l., na 1 tydzień aresztu zastrzonego 2 razowym postem. — 19. Joachim *Orkisz*, kmięć z Zelkowa 33 l. i 20. Maryanna *Staworska*, żona kmięcia z Zelkowa, 34 l., każde na 8 dni aresztu zastrzonego 1 razowym postem. — 21. Katarzyna *Węgiel*, żona kmięcia z Zelkowa, 34 l., na 8 dni aresztu zastrzonego 1 razowym postem, w drodze łaski całkiem uwolniona. — 22. Jan *Staworski*, syn kmięcia z Zelkowa, 16 l., na 4 dni aresztu w drodze łaski całkiem uwolniony. — 23. Józef *Staworski*, syn kmięcia z Zelkowa, 18 l., na 4 dni aresztu.

Za przestępstwo przeciw zarządzeniom publicznym.

§. 312 c. k. k.

24. Jakób *Badu*, kmięć z Biały, 36 l., na 6 dni aresztu. — 25. Leopold *Rotter*, traktiernik w Zywie, na karę pieniężną w kwocie 40 złr. lub 8 dni aresztu. — 26. Władysław *Zuk-Skarzewski*, przywatyista z Jasowska, 40 l., na 14 dni aresztu, w drodze łaski na 7 dni aresztu.

Za przekroczenie obwieszczenia z 28. lutego 1864.

przez nieprawne posiadanie broni i amunicyi.

27. Abraham *Goldberger*, dzierżawca propinacyi w Głodkowicach, 31 l., na karę pieniężną w kwocie 5 złr. — 28. Piotr *Sekuta*, wyrobnik z Baranowic, 45 l., — 29. Piotr *Frączek*, parobek z Morgan, 28 l., i 30. Jan *Sekuła*, kmięć z Baranowic, 50 l., każdy na 4 dni aresztu. — 31. Wojciech *Russin*, parobek z Osielca, 26 l., na 10 dni aresztu. — 32. Kazimierz *Topa*, kmięć z Glihowa, 60 l., na 14 dni aresztu. — 33. Józef *Pilch*, kmięć z Stanisława dolnego, 37 l. i 34. Piotr *Pacut*, kmięć z Stanisława dolnego, 49 l., każdy na 4 dni aresztu. — 35. Andrzej *Wędrza*, kmięć z Kościeliska, 60 l., na 8 dni aresztu. — 36. Mikołaj *Kudło*, parobek z Strzelca wielkich, 18 l., na 3 dni aresztu. — 37. Ignacy *Fugiel*, syn włościanina z Walowic, 20 l., na 6 dni aresztu. — 38. Mojżesz *Wellner*, dzierżawca propinacyi w Cheznowie, 73 l., na karę pieniężną w kwocie 6 złr. — 39. Wawrzyniec *Marcinkiewicz*, wyrobnik z Wytrzyisk, 26 l., na 6 dni aresztu. — 40. Tomasz *Wąsielek*, kmięć z Wolowic, 67 l., 8 dniowy areszt śledczy policzony za karę. — 41. Andrzej *Furmann*, kmięć z Maczydła, 27 l., uwolniony z braku dowodów. — 42. Jan *Rysiak*, kmięć z Przegini, 30 l., na

4 dni aresztu. — 43. Józef *Rysiak*, kmięć z Przegini, 46 l., na 4 dni aresztu. — 44. Józef *Woznica*, kmięć z Górki, 40 l., na karę pieniężną w kwocie 25 złr. lub 8 dni aresztu. — 45. Nepomucen *Szymański*, właściciel dóbr z Wrzempni, 32 l., na karę pieniężną w kwocie 6 złr. — 46. Franciszek *Drzewniak*, kmięć z Kobylan, 24 l., obciążony zbrodnią udziału w kradzieży §. 185 c. k. k. z policzeniem 3 miesięcznego aresztu śledczego za karę, jeszcze na 3 miesiące więzienia. — 47. Jan *Kmiel* junior, kmięć z Rudny, 30 l., i 48. Jan *Kmiel* senior, wyrobnik z Rudny, obciążony przekroczeniem przeciw bezpieczeństwu własności przez kradzież (§. 460 c. k. k.), 4 tygodniowy areszt śledczy policzony za karę.

Z c. k. sądu wojennego w Krakowie.

(Dalszy ciąg nastąpi)

(Sprostowanie.) W ogłoszonym wczoraj obwieszczeniu o odbytem wylosowaniu obligacyi lwowskiego funduszu indemnizacyjnego zaszyły pomyłki druku: Losowanie odbyło się nie 30go lecz 29go kwietnia r. b.; zaś w dziale trzecim wylosowanych obligacyi po 1000 złr. zamiast nr. 2759 czytać należy nr. 2749.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem pismem własnoręcznem z 28. kwietnia r. b. mianować najłaskawiej ministra stanu *Antoniego Schmerlinga* kuratorem c. k. akademii Terezyańskiej.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 2. maja.

Co do projektu zwołania stanów szleswicko-holsztyńskich słychać, że Austria oświadczyła się za całkowitą reprezentacyą, która ma być zwołana na podstawie regulaminu wyborczego z roku 1848. Bez wątpienia oświadczy się ta reprezentacya za ustanowieniem księcia Fryderyka i nie sprzeciwi się w ogóle żądaniom stawionym ze strony Prus. Ustanowieniem księcia Fryderyka zostałby wypełnionym warunek austriacki, ażeby wprzód załatwioną została kwestya posiadania a potem dopiero kwestya interesów; z drugiej zaś strony zostałyby także Prusy zaspokojone, gdyż tak Austria jak i związek niemiecki oświadczyłyby się za żadaniami gabinetu berlińskiego. Zdaje się więc, że rzeczy istotnie pójdą tym torem. Austrii zależy na tem, ażeby ta sprawa jak najprędzej zesłała z porządku dziennego, ale przeto nie może ona zrzekać się stanowiska, jakie zajmuje z tytułu wielkiego mocarstwa europejskiego i prezydualnego państwa związku niemieckiego.

Dzienniki pruskie przyniosły już teraz dosłowną treść oświadczeń pana *Bismarka* w komisyi marynarki. Ponieważ jednak telegraf podał je dość wyrażnie, przeto ograniczamy się tu tylko na przytoczenie ustępu względem uzyskania Kielu. Pan *Bismark* powiedział, że uzyskanie portu nie może być przeprowadzone przemocą, ale jest podobnem do prawdy, że dostanie się w posiadanie Prus. Sejm krajowy może stać się do tego znaczną pomocą lub stanowczą przeszkodą, gdyż bez przyzwolenia kosztów na obwarowanie portu nie miałoby posiadanie Kielu żadnej wartości. W interesie tej sprawy należałoby życzyć sobie, ażeby sejm powziął stanowczą uchwałę i oświadczył, „że Kiel musi być zyskany.“ Rząd musi wiedzieć do dalszych układów, czyli ma za sobą reprezentacyę kraju. Rząd chce posiadanie Kielu postawić za warunek wszelkiego porozumienia się względem Księstw nadelbiańskich, ale większą flotę założyć tylko z pomocą innych państw.

Flensburska *Nordd. Ztg.* z 29. z. m. ogłasza rozporządzenie okólnikowe prezydenta ministrów pana *Bismarka* z 18. kwietnia do pruskich agentów konsularnych. Główna jego treść jest następująca: Ponieważ Księstwa przeszły wspólne posiadanie Prus, przeto mają one prawo do pomocy konsulatów pruskich. Gdzie razem znajdują się konsulatory pruskie i austriackie, pozostawia się wybór mieszkańcom. Jeżeli udadzą się do konsulów pruskich, natenczas mają ci bronić ich sprawy tak jak poddanych pruskich. Ale okręta Księstw mają prawo do opieki konsulatów pruskich nawet wtedy, gdy żeglują pod banderą austriacką lub pod prowizoryczną banderą Księstw.

Cesarz *Napoleon* odjechał już 29go z. m. zrana do Algierji, a wieczorem tego samego dnia był już w Lugdunie, gdzie przyjmowano go z wielkim zapalem. Nazajutrz po odjeździe Cesarza ogłosił *Monitor* dekret, który pod niebytność Cesarza nadaje Cesarzowej tytuł Rejentki.

Pogrzeb W. Księcia *Następcy tronu rosyjskiego* odbył się 26. z. m. w Nicey z wielką wspaniałością. Niezliczone tłumy ludu zebrały się, ażeby przypatrzeć się konduktowi. Karawan był ozdobiony cesarską koroną i zaprzeczony w 8 koni. Cesarz pomagał sam przy wkładaniu syna do trumny i na karawan, i szedł z książętami pieszko za trumną. Cesarzowa i Księżniczki jechały powozami. Za przybyciem do kościoła zagrzmiały działa. Nazajutrz otworzono kościół dla publiczności, a dnia 30. wieczorem przenie-

siono zwłoki na pokład okrętu „Alexander Newski.“ Królowa duńska odjechała z dziećmi 25. kwietnia. Dnia 27. kwietnia odczytany został w tamtejszym kościele rosyjskim dekret cesarski, datowany z 24., mocą którego ogłasza Cesarz Alexander podług rosyjskiego prawa następstwa drugiego syna swego, W. Księcia Alexandra Carewiczem i Następcą tronu.

Z Nowego Yorku donoszą, że Johnson został 15. kwietnia instalowany jako prezydent Stanów zjednoczonych. W przemowie swojej rzekł nowy prezydent: „Obowiązek spada teraz na mnie; ja go wypełnię w całej rozciągłości jego. Przyszłość jest w ręku Boga. Moi panowie, będę się opierał na waszej pomocy, i czuję, że będę jej potrzebował. Pojmuję dokładnie ważność tej chwili i odpowiedzialność, która ciąży na mnie.“ — Postawa nowego prezydenta sprawiła pomyślne wrażenie. Ludność Nowego Yorku okazuje jeszcze swój żal.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 30. kwietnia. (Nowiny dworu.) Najjaśniejszy Pan odjechał dziś w południe do Preszburga, z kąd powróci o 5. godzinie wieczorem. — Dziś obchodzi familia cesarska urodziny W. Księcia Toskańskiego Karola.

(Wiadomości bieżące.) Pogrzeb hrabiego Jerzego Esterhazygo z Galanty, c. k. tajnego radcy i szambelana, który umarł w 84 roku wieku swego, odbył się dnia 29. kwietnia. O 2. godzinie w południe zostały zwłoki uroczystie pobłogosławione w kościele nadwornym i parafialnym u św. Augustyna, i potem powieziono je do grobów familijnych do Pressingu w Węgrzech.

(Banki przemysłowe.) Jener. Kor. pisze: „Z kilku stron donoszą dzisiaj, że tutejszy instytut kredytowy zamierza zakładać w całej monarchii banki przemysłowe na wzór angielski. Jak nam donoszą, odbywały się wprawdzie narady nad tym projektem w łonie administracji instytutu kredytowego, ale nie powzięto jeszcze żadnej uchwały, czyli i jak dalece ten projekt ma być wykonany.

(Posiedzenie izby deputowanych z dnia 29. kwietnia.)

Na posiedzeniu izby deputowanych z dnia 29. kwietnia zajęli miejsca na ławicy ministeryalnej Ich Excelencye pp. ministrowie Schmerling, Lasser, Hein, Burger, Mecsery, naczelnik sekcyny Kalchberg

Po odczytaniu protokołu poprzedniego posiedzenia, deput. Berger w zabranym głosie proponował, ażeby Prezes wezwał izbę do okazania, powstaniem z miejsca, współczucia swego dla tragicznego losu prezydenta Zjednoczonych stanów północno-amerykańskich, Abrahama Lincolna. Wszyscy członkowie izby powstali z miejsc swoich.

Z porządku dziennego izba przechodzi do rozbioru etatu ministeryum stanu, administracya polityczna, tytuł 9. Władze budownicze przyjęło według wniosków wydziału finansowego w wysokości 559.046 złr. jako wydatki zwyczajne a 12.486 złr. na wydatki nadzwyczajne.

Tytuł 10. Budowa gościńców. Wydział proponuje 5,200.000złr. na wydatki zwyczajne tudzież 411.795 złr. wydatki nadzwyczajne.

P. minister marynarki Burger przemawia za podniesieniem sumy 20.610 złr. dla Karniolii prelininowanej o 20.000 złr., tego bowiem wymaga konieczna budowa gościńców dla złączenia kraju tego z siecią dróg żelaznych.

Deputowani Brollich, Kellersperg, hr. Kinsky, biskup Dobrila popierają żądanie p. ministra marynarki. Referent dep. Taschek, broni wniosków wydziału, twierdząc, iż sumy przez wydział proponowane, wystarczają na budowę gościńców w Karniolii.

Po krótkim przemówieniu się p. ministra Lassera, który oświadczył i wyjaśnił, iż droga na której Karniolii tak wiele zależy w ten czas tylko wybudowana być może, jeżeli izba zawołuje sumę przez p. ministra marynarki żadaną — wnioski wydziału z dodaniem sumy 20.000 złr. przez p. ministra marynarki proponowanej, przyjęte zostały. Suma na budowę gościńców zawotowana wynosi zatem w ogóle 5,631.795 złr.

Tytuł 11. Budowle wodne. Wydział wnosi 1,600.000 złr. na wydatki zwyczajne, tudzież 800.000 złr. wydatki nadzwyczajne. Po krótkim przemówieniu p. ministra Lassera, wnioski wydziału przyjęte zostały.

Tytuł 12. Żandarmerja krajowa. 1,563.463 złr. wydatki zwyczajne, 193.872 złr. wydatki nadzwyczajne.

Tytuł 13. Nowe budowle dla administracyi politycznej i zakładów karnych, 100.000 złr. wydatek nadzwyczajny.

Tytuł 14. Gazety urzędowe. Wydatki zwyczajne 320.000 złr. Trzy tytuły powyższe bez rozprawy przyjęte zostały.

Dłuższe rozprawy wywołały Tytuł 15. Powszechne fundusze do dyspozycyi rządu. Wydział wnosi 200.000 złr. rząd prelininował 500.000 złr.

Dep. Tschabuschnik przemawia za wykreśleniem całej pozycyi, idzie tu bowiem o wotum zaufania, ministeryum zaś nie uwzględniło życzeń izby w adresie i przy innych sposobnościach wyraźnie wypowiedzianych.

Dep. Berger przemawia za wnioskami wydziału, upłynęło już bowiem pierwsze półrocze, cała więc suma odmówiona być nie może.

Dep. Ingram mówi w ogóle, iż jeżeli idzie o zaufanie do ministeryum, to adres izby dowiódł, iż izba nie ma wielkiego w ministeryum zaufania.

Dep. Szabel czyni wniosek następujący: Zważywszy że fundusz do dyspozycyi rządu zostawiony na różne potrzeby obrócony być musi, zważywszy, iż dla kilku władz centralnych, które osobnego funduszu nie mają, zapomogi dane być muszą, przypuszczając, iż mała tylko część tego funduszu obrócona jest na opłacanie na dzienniki, izba wotuje na ogólny fundusz dyspozycyjny 400.000 złr.

Dep. Kromer przemawia za wnioskiem powyższym, wykazując potrzebę subwencyonowania dzienników rządowi przychylnych w obec dzienników opozycyjnych, które wszelkimi siłami powagę rządu osłabiają.

Po zreasumowaniu rozpraw przez referenta dep. Taschka, Jego Excel. p. minister stanu w zabranym głosie wykazał najprzód konieczną potrzebę pewnej sumy do wolnej dyspozycyi rządu zostawionej, jak to się dzieje w innych krajach. Chociaż zaś przedmiot ten nie może być uważany jako wotum zaufania lub nieufności, to jednak zaprzeczyć nie można, iż komu się znaczną sumę do wolnej dyspozycyi zostawia, temu się ufa, jeżeli się zaś tej sumy odmawia, to się daje dowód nieufności. Ministeryum żądało pierwotkowo 500.000 złr. na fundusz ogólny do swej dyspozycyi; w wydziale finansowym rząd ze względów oszczędności zezwolił na redukcję 50.000, dziś posuwając oszczędność do ostatnich krańców rząd łączy się z wnioskiem dep. Szabla, i poprzestaje na 400.000 złr. Suma ta jest jednak najmniejszym minimum, które rząd koniecznie żądać musi. W końcu p. minister oświadcza, iż subwencya dzienników mała tylko część sumy tej wynosi, większa zaś jej część obrócona jest na cele ogólne w interesie całej monarchii.

Po mowie p. ministra stanu nastąpiło głosowanie, w skutek którego wniosek dep. Szabla większością 79 głosów przeciw 66 usunięty, wniosek zaś wydziału finansowego przyjęty został.

Tytuł 16. Wsparcie wychodźców z Czarnogóry, Bosnii i Hercegowiny 50.000 złr. wydatek nadzwyczajny przyjęto i na tem rozbiór etatu ministeryum stanu ukończony został.

Jego Ex. p. minister stanu złożył traktat handlowy z Prusami, gwoli pertraktacyi jego według przepisów konstytucyjnych, żądając ażeby takowy na najbliższym porządku dziennym umieszczony został.

Poczem posiedzenie zamknięte i do poniedziałku odroczone zostało.

Ameryka.

Depesza amerykańskiego ministra wojny Stantona do posła Zjednoczonych Stanów w Londynie Adamsa donosząca o zamordowaniu Lincolna brzmi jak następuje:

Panie! Mam ten smutny obowiązek doniesienia Ci, że wczoraj o wpół do jedenastej zastrzelony został w swej prywatnej łoży w teatrze Forda w mieście prezydent Zjednoczonych Stanów JE. Abraham Lincoln. Około godziny 8mej towarzyszył on swej żonie do teatru. Inna jeszcze dama i jakiś mężczyzna znajdowali się z nimi w łoży. Mniej więcej około wpół do jedenastej podczas przerwanki wszedł morderca do łoży, której drzwi nie były strzeżone, zbliżył się nagle z tyłu do prezydenta i strzelił do niego z pistoletu. Kula ugodziła go w tylną część głowy, i przeszła prawie przez całą głowę. Morderca skoczył potem z łoży na scenę, błyskawczy wielkim nożem czy sztyltem zawołał: *Sic semper tyrannis!* poczem umknął z teatru. Zaraz po strzale padł prezydent bez przytomności na ziemię i pozostał aż do 7mej godziny dzisiaj rano, w której ducha wyzionął, w tym stanie bezprzytomności. Prawie o tym samym czasie, kiedy ten mord popełniono w teatrze, pojawił się inny skrytobójca u drzwi mieszkania p. Sewarda, i pod pozorem, że przynosi lekarstwo przez jego lekarza choremu przepisane, dozwolono mu wstępu, poczem pospieszył do pokoju na trzecim piętrze, gdzie leżał p. Seward. Tam spostrzegł Fryderyka Sewarda, ciął go przez głowę, zadał mu kilka ran i strzaskał mu czaszkę w dwa miejscach. Obawiają się, że rany te są śmiertelne. Poczem wpadł do pokoju, w którym p. Seward, którego pielęgnowała młoda córka i służący, w łóżku leżał. Służący otrzymał pchnięcie w płuca, i zapewne zginie. Poczem zadał morderca nożem czy sztyltem p. Sewardowi dwa pchnięcia w szyję a dwa w twarz kalecząc go okropnie.

W tym czasie wpadli do pokoju major Seward, najstarszy syn sekretarza stanu i służący, pospieszając na pomoc napadniętemu. I oni odebrali w szamotaniu się rany, a morderca uciekł. Szczęściem nie przecięła żadna rana zadana sekretarzowi stanu ani żadnej arteryi, ani ważniejszego naczynia; ale w skutek znacznego ubytku krwi długo leżał bez przytomności. Jest trochę nadziei, że życie jego da się uratować. Zaraz po śmierci prezydenta dano znać o tym wypadku wiceprezydentowi Johnsonowi, który przypadkowo był w mieście i teraz zajmie miejsce prezydenta. Dziś rozpocznie on urzędowanie.

Morderca prezesa został odkryty, i są dowody, że te straszne zbrodnie popełnione zostały z planu ułożonego przez spisek, uknuł tego przez buntowników pod pozorem pomszczenia Południa i poparcia sprawy buntowników. Jest nadzieja, że będzie można schwycić bezpośrednich sprawców. Uczucie wzbudzone temi zbrodniami jest tak silne, nagłe i potężne, że w tej chwili nad doniesienie faktu nie innego zrobić nie mogę.

Prezydent zwołał był wczoraj, o ile można było najwcześniej radę gabinetową, na której był także generał Grant. Był on weselszym, aniżeli kiedykolwiek go widziałem, cieszył się nadzieją bliższego pokoju trwałego wewnętrznego i zewnętrznego, objawiał w sposób uderzający swą zyczliwość i ludzkość, tudzież łagodne

swe i do przebaczenia gotowe usposobienie, któremi się tak bardzo odznaczał. Publicznie było zapowiedziane, że on i generał Grant będą w teatrze, i bez wątpienia skorzystano z okoliczności, że i generał wraz z innymi będzie mógł paść ofiarą, aby wykonać plan widocznie od kilku tygodni już przygotowany. Tymczasem generał Grant nie przybył dla jakiejś przeszkody do teatru, i uszedł w ten sposób przed zamachem nań wymierzonym.

Nie potrzebuję nie mówić o wpływie, jaki to szkaradne zamordowanie prezydenta wyrzucić może na sprawy naszego kraju; zrobię tylko uwagę, że zbrodnia, do których się uciekli nieprzyjaciele kraju niezawodnie pod żadnym względem nie osłabia miłości ojczyzny naszych rodaków, ani nie odwołą zupełnego i ostatecznego stłumienia buntu. W głębokim żalu z powodu wypadków, o których z obowiązku panu donoszę, mam zaszczyt i t. d.

Edwin M. Stanton.

Globe, z którego wyjęta jest powyższa depesza, nie podaje jej daty; jednak nie podlega wątpliwości, że datowana jest z Washingtonu dnia 15. kwietnia. Według dzienników amerykańskich miano także zamiar zamordowania Stautona.

Kronika.

(Antoni Juśkiewicz) poseł na sejm krajowy, Lupiec Jarosławski, mąż powszechnie szanowany, umarł w Jarosławiu d. 23. b. m.

(Pożary.) Dnia 28. z. m. między 9. i 10. godziną wieczorem zgorzały w Winnikach w obwodzie żółkiewskim drewniane stajnie, w których umieszczone były konie załogi żółkiewskiej. Konie uratowano, tylko sprzęty spłonęły. Przyczyną pożaru była jak się zdaje nieostrożność, gdyż ogień powstał ze środka.

Tego samego dnia zniszczył pożar z niewiadomej przyczyny w Solonce małej w obwodzie lwowskim, trzy domy włościańskie z wszystkimi budynkami gospodarskimi, zbożem i sprzętami; nadto zginęły w ogniu 3 krowy, 1 cielę, a co najsmutniejsze postradała życie przytem także 9letnia dziewczyna, którą zaskoczył ogień spiąca w komorze.

Z tego samego obwodu mamy jeszcze doniesienia o dwóch innych pożarach. W nocy z 18. na 19. kwietnia wszczął się ogień z niewiadomej przyczyny w Zułuzu i zniszczył 1 dom włościański z wszystkimi budynkami gospodarskimi i zbożem, prócz tego zginęło 2 owce, a sama właścicielka chaty Naścia W. poparzyła się tak mocno, że znajduje się w niebezpieczeństwie. Tegoż samego dnia zgorzała w Parchaczu również z niewiadomej przyczyny karczma dworska. Szkoła wynosi do 250 złr. w. a.

(Uprawa bawełny w Krymie.) Do „Odes. Wiest.“ piszą z Sewastopola o pierwszej próbie zaprowadzenia uprawy bawełny w Krymie. Dokonała ona została w roku zeszłym przez p. Rajewskiego, w majątności jego w Partenisiu, na południowym brzegu Krymu, oraz przez tamecznego kolonistę Dajbera. Bawełna, zebrana przez p. Rajewskiego, okazała się, podług świadectwa fabrykantów, wyborą, lecz krzaki jej dosięgły tylko dwóch stóp wysokości, gdy w Ameryce dochodzą one do siedmiu stóp. W Sewastopolu p. Rajewski za pośrednictwem agentury „ruskiego towarzystwa żeglugi parowej i handlu“ rozdał nasiona bawełnicze bezpłatnie wszystkim pragnącym się zająć uprawą tej rośliny. Słychać, że w roku bieżącym niektórzy z gospodarzy krymskich zamierzają również zasiać dla próby nieco bawełny. Zbiór z desiatiny, przy dobrym urodzaju, daje około dwudziestu pudów.

Galicyjska kasa oszczędności we Lwowie.

Stan wkładek był z dn. 31. marca 1865 . . . 3,141,354 złr. 26 kr.

Od 1. do 30. kwietnia 1865:

włożyło 455 stron . . . 34,861 złr. 25 kr.

zwrócono 678 stronom . . . 75,762 „ 72 „

Ubyło więc . . . 40,901 złr. 47 kr.

Zatem dnia 30. kwietnia 1865 był ogół wkładek . . . 3,100,452 złr. 79 kr.

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 1. maja.

Przed trzema blisko już laty, bo w jesieni 1862 roku podnieśliśmy myśl zakładania w kraju naszym banków przemysłowych, wykazując wielkie ich znaczenie dla przemysłu, rzemiosł i rzemieślników. Słowa nasze zostały głosem wołającego na puszczy; być może, iż wypadki 1863 i 1864 roku, odwracając ku innej stronie uwagę publiczną, nie dozwalały zwrócić myśli przez nas podanej. Zwróciliśmy się w onym czasie do izb handlowych i przemysłowych jako do instytucyj, których zadaniem rozkrzewienie podobnych zakładów byćby powinno. Lecz i instytucye te nie zwróciły dotąd uwagi swej na przedmiot tak ważny, a przecież wywołanie i opiekowanie się zakładami, dla przemysłu i rzemiosł tak bardzo pożądanymi, byłoby wielką zaistę zasługą.

Dziś słyszymy, iż zakład kredytowy dla handlu i przemysłu w Wiedniu zamysła o założeniu a raczej zaprowadzeniu banków takich przemysłowych we wszystkich krajach monarchii. Według projektu radnie zawiadowczej do zatwierdzenia złożonego, zakład kredytowy dostarczyć chce funduszy potrzebnych do założenia banku przemysłowego w każdym miejscu, w którym zbierze się przynajmniej 12 kupców lub przemysłowców, chcących założyć bank takowy pod warunkiem, iż pierwsi założyciele, w pierwszych dwóch latach poręczą zakładowi solidarnie zwrot jednej piątej części sumy, przez zakład na fundusz bankowy zaliczonej. Bank przemysłowy na

tej zasadzie założony, dawałby zaliczki uczestnikom swym, przyjmowałby od nich kapitały na rachunek bieżący, oraz wkładki, podobnie jak kasy oszczędności. Nie mógłby jednak przyjąć od osób trzecich żadnej sumy na rachunek bieżący, bez wyraźnego zezwolenia zakładu kredytowego. Uczestnikiem banku może być każdy kupiec częstkowy, przemysłowiec lub rzemieślnik, rzemiosło jakie na własny rachunek prowadzący. Każdy uczestnik złożyłby musiał pewną kwotę, której minimum ściśle oznaczone zostanie, na fundusz ogólny banku, który to fundusz stanowić ma rękojmię wszelkich zobowiązań banku względem zakładu kredytowego i osób trzecich. Wszakże wszyscy uczestnicy banku odpowiadać mają solidarnie za zobowiązania takowe nie tylko wkładką, jaką złożyli, ale dziesięćkrotną wartością tej wkładki. Zarząd banku powierzonyby był płatnemu dyrektorowi, kasyerowi i kontrolorowi kassy, tudzież radzie nadzorczej z 7 do 18 członków według okoliczności złożonej. Dyrektor, kasyer i kontrolor, przez radę nadzorczą zamianowani, przez zakład kredytowy zatwierdzeni być mają.

Zaliczki bank przemysłowy udzielałby uczestnikom swym aż do wysokości dziesięćkrotnej wkładki każdego z osobna, za solidarnem poręczeniem drugiego uczestnika. Zaliczki te dawane być mają za weksłami z terminem trzechmiesięcznym, za opłatą procentu rocznego po 6 od sta, tudzież prowizji w tejże samej wysokości; właściwa zatem stopa procentu byłaby 12 od sta. Zakład kredytowy zastrzega sobie stopę tę w przyszłości niższą lub podwyższoną, według okoliczności i według stanu targu pieniężnego w ogóle.

Pod takimi to warunkami zakład kredytowy dla handlu i przemysłu zamierza nieść pomoc bankom przemysłowym założyć się mającym, a nawet już i egzystującym, jeżeli się zgodzą na zastosowanie statutów swych do zasad powyżej wyszczególnionych. Wątpimy wszelako ażeby projekt zakładu kredytowego wielu znalazł zwolenników, co by jako uczestnicy przystąpić chcieli do banków założyć się mających. Bo najprzód odstraszać będzie każdego obowiązkiem solidarnej gwarancji za wszelkie zobowiązania banku, i to gwarancji nie ograniczającej się tylko do samej wkładki każdego z osobna, jakoby z natury rzeczy wypadało, ale do sumy wkładkę tę dziesięćkrotnie przewyższającej. Przytem też i stopa procentu przez zakład kredytowy z góry oznaczona, a zwykłą stopę bankową w dwójnasób przewyższająca, obok ciężaru gwarancji przez uczestników przyjąć się mającego, do wzięcia udziału w banku zachęcać nie będzie. Nam się zdaje, iż banki rzemieślnicze, któreby z własnych sił i wkładek powstać mogły, więcejby odpowiedziały potrzebie publicznej i interesowi swych uczestników. Banki takowe przy ogólnym i roztropnym zarządzie, raz się ustaliwszy znalazłyby dostateczny kredyt w innych instytucjach finansowych, a nawet w zakładzie kredytowym dla handlu i przemysłu, pod mniej uciążliwymi warunkami i bez nałożenia na uczestników swych niebezpiecznego ciężaru, osobistej z majątku i osoby gwarancji.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie z. m. były na targach w obwodach tarnopolskim i samborskim:

Trebrowla	Miejsce targu:									
	Tarnopol		Sambor		Drohobycz		Komarno			
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
waluty austriackiej										
Mec pszenicy	1	90	2	30	3	30	3	30	2	95
„ żyta	1	10	1	10	2	5	2	10	1	60
„ jęczmienia	80	95	1	67	1	15	1	15	1	40
„ owsa	65	60	1	10	1	10	1	10	1	7
„ hreczki	1	10	1	10	1	80	1	70	1	70
„ kukurudzy	70	90	3	15	2	15	1	65		
„ kartosli	1	40	1	70	2	15	1	25		
Cetnar siana	1	40	1	10	1	50	1	25		
„ węgny										
„ nasienia koniecu . .										
Sąg drzewa twardego . .	10	50	7	50	8	80	9	50		
„ miękkiego	8	50	4	50	6	80	7	50		
Funt mięsa wołowego . .	11	14	12	9	10	10	10	10		
Mas okowity	50	60	45	54	60	60	60	60		

Ostatnia poczta.

G r a c, 30. kwietnia. Rynek i klasztor Benedyktynów wraz z należącym do niego kościołem stoją od 27go z wieczora w płomieniach. Prawie wszystko zgorzało do szczytu. Kilko ludzi postradało życie; bardzo wiele jest ranionych. Archiwum, zbiory sztuk i organa są zniszczone; biblioteka da się może jeszcze ocalić; szkoda jest ogromna i dotąd nieobliczona.

P a r y ż, 30. kwietnia. Sainte Beuve został mianowany senatorem.

P a r y ż, 30. kwietnia. Poseł hiszpański miał wczoraj konferencję z p. Drouynem de Lhuys. — Schneider będzie prezydował w ciele prawodawczem aż do połowy czerwca. Lord Cowley po-

wrócił z powodu wiadomości amerykańskich z Londynu. i był już w ministerstwie spraw zagranicznych.

Berlin, 30. kwietnia. O zwołaniu stanów szlęzwicko-holsztyńskich na szerszej podstawie nie ma wcale mowy ze strony Prus. — Rendsburg ma być podług doniesienia w *Kieler Ztg.* zamieniony w arsenał na potrzeby wojskowe. — Jenerał Moltke przybył z Szlezewiku do Berlina.

Turyń, 29. kwietnia. Senat odrzucił pierwszy artykuł ustawy względem poboru do armii, zatem pozostają seminarzyści i nadal uwolnieni od służby wojskowej.

Rzym, 29. kwietnia. Pan Vegezzi doręczył Papieżowi bardzo pojednawczą w wielu punktach zgadzającą się odpowiedź Króla Wiktora Emanuela. Własnoręczny list, który Pius IX. pisał do Króla, zaczyna się temi słowy: „Diletissimo figlio!”

Bruxela, 29. kwietnia. *Monitor* donosi: W stanie zdrowia Króla niezaszła żadna zmiana. Wczorajsze wiadomości prywatne były bardzo pomyślne. Z rana nie przylepiono żadnego buletynu na pałac. — Depesza telegraficzna z Bruxeli z 29go wieczorem donosi: Dziś nie został wydany żaden buletyn o stanie zdrowia Króla, ale wiadomości prywatne są niepomyślne; noc była zła, wzywano Dra. Jennera do konsylium.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 1. maja 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.92	+ 0.6	78.7	południowy	sł.
2. god. po poł.	326.93	+ 3.7	55.8	"	"
10. god. wiecz.	328.04	+ 1.2	64.1	"	"

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. maja.

Hotel George: PP. Hr. Drohojewski Zygm., c. k. podporuczn., z Krukowic. — Czarkowski Antoni, z Rosyi. — Krzysztofowicz Kajetan, z Załusza. — Świerżawski Alex., z Szczepiatyna. — Stefanowicz Kaj., z Bojan. — Hotel europejski: Obertyński Felix, z Tuszkowa.

Hotel krakowski: Hr. Dunin Łabęcki Wiktor, z Rosyi. — Bagiński L. z Wodziniec.

Hotel Mansch: Skolimowski Antoni, z Winnik.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. maja.

PP.: Hr. Zamojski Eug., c. k.rotn., do Neutral. — Pfau Henryk, c. k. prz. pow., do Dąbrowy — Łączyński Stan., do Batiatycz.

TEATR.

Dziś. (Przedstawienie niemieckie.) „Maria Stuart,” tragedia w 5 aktach, Schillera.

Jutro. (Przedst. polskie.) „Karpaccy Górale,” dramat w 3 aktach, Józefa Korzeniowskiego. Drugi występ pani Szymańskiej artystki sceny polskiej.

Kurs Lwowski.

Dnia 1. maja

		gotówka		towarem	
		zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	wał. austr.	5	09	5	13
Dukat cesarski	"	5	10	5	14
Półimperyj zł. rosyjski	"	8	76	8	91
Rubel srebrny rosyjski	"	1	65	1	69
" papierowy rosyjski	"	1	41	1	43
Talar pruski	"	1	60	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	"	—	—	—	—
Galicj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	"	69	68	70	52
" m. k. za 100 zł.	"	73	18	74	03
Galicjskie obligacje indemnizacyjne	bez kuponów	74	10	74	93
5% Pożyczka narodowa	"	75	32	76	23
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	"	205	67	208	83

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 1. maja.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	95
5% pożyczka narodowa	74	90
Losy z 1860 roku	94	60
Akcyje banku wiedeńskiego	801	—
" kredytowego	186	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	103	39
Srebro	105	50
Dukat pojedynczy	5	12 1/2

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 29. kwietnia

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

	pien.	towar.
A. Państwa		
W austr. wal. po 5%	67.45	67.60
" " bez kuponów	—	—
zwrotny po 5%	98.—	98.50
Z pożyczki narod. z proc.		
od stycznia do lipca po 5%	75.70	75.80
od kwiet. do paźd. po 5%	75.70	75.80
Pożyczka w srebrze z 1864		
roku zwrotna w 35 latach	81.20	81.40
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	71.60	71.80
Metaliki z proc. od maja do		
listopada po 5%	71.60	71.80
dtto. po 4 1/2%	64.—	64.25
dtto. " 4%	56.25	56.75
dtto. " 3%	42.25	42.50
dtto. " 2 1/2%	35.—	37.—
dtto. " 1%	14.20	14.40

Przez. do wyl. z r. 1839

cale losy

Przez. do wyl. z r. 1839

pięta część losów

Przez. do wyl. z r. 1854

Przez. do wyl. z r. 1860

Przez. do wyl. z r. 1860

Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.

Renty Cemo po 42 lir. austr.

Wylos. obl. dawn.

Przez. do los. obl. dawn. długu państ.

Przez. do los. obl. z proc. w kraju

dtto. z procent. za granicą

B. Krajów koronnych.

Nizszej Austrii

Wyż. Aust.

Salzburg

Czech

Morawii

Szląska

Styryi

Tyrolu